

11. HAFTA: Anket hazırlama tekniği

Uzun soru formatının oluşturulması, anket araştırmasının en önemli bölümü olarak görülmektedir. Soru formatının belirlenmesi, yazılması, genel ve özel bölümlerin hazırlanması ve soru formunun düzenlenmesi aşamalarından oluşmaktadır (Baş, 2006).

Soru formatı oluşturulurken, hangi tip sorular sorulacağı belirlenmelidir. Örneğin açık ve kapalı uçlu sorulardan hangisi kullanılacaktır? Soru formunda anket uygulamalarının önemli bölümü kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır. Kapalı uçlu sorularda cevaplayıcıların en iyi düşüncesini yansıtan seçenek ve veya seçenekler işaretlemeleri istenmektedir. Bu cevap seçenekleri "Likert tipi" sayısal ölçek (1= kesinlikle katılmıyorum.....5=Kesinlikle katılıyorum) .

Veya basit yöntemle evet/hayır şeklinde sorular ve/veya çoktan seçmeli sorular da sorulabilir. Örnekler:

Örnek: Son 1 ay içinde hastalandınız mı? EVET () HAYIR ()

Son 1 ay içinde kaç kez hatalandınız? 1) İki 2) üç 3) bir

Açık uçlu sorularda önceden hazırlanmış cevap seçenekleri bulunmaz. Daha çok belli bir konuda kişisel görüş ve düşüncelerinin belirtilmesi beklenir. Örnek. 2020 yılı yaz aylarının sıcak/kurak geçmesinin nedenlere neler olabilir?

Açık uçlu soruların en büyük avantajı, araştırmacıya beklenmeyeni öğrenme fırsatını vermesidir.

Örneği, yaz sıcaklıkları sizi hangi yönlerden etkilemektedir? Sorusu, farklı cevap verenlerin oluşacağı bir platforma oluşturabilir. Belki kişiler arasında etkileşim yanında olumlu tartışma kültürü kazanmasına neden olabilir.

Kapalı uçlu soruların en önemli avantajı, cevaplandırılması ve analizinin yapılması kolay olmasıdır (Baş, 2006:61).

SORULARIN SIRASI

- 1- Giriş soruları: Açık uçlu soru sorulmaması uygun olur.
- 2- Cevaplanması güç sorular sorulmamalıdır.
- 3- Tereddüt içeren sorular sorulmamalıdır. Not: Araştırmanın giriş bölümünde, araştırma konusu ile doğrudan ilgili, kolay cevaplanabilir türde sorular sorulmalıdır.

Hassas sorular: Bazı sorular bireylerin inanç, kültür, cinsiyet, gelir durumu ...gibi değerlere yönelik sorular sorulabilir. Bu sorular anketin son bölümde sorulması daha uygun görülmektedir.

İlgili sorular: İlgili sorular bir araya getirilerek cevaplayıcının bir konudan diğerine atlaması önlenmesi ve bir konu üzerine odaklanması sağlanması amaçlanmaktadır.

Örneğin, yaşadığınız yörede güvenlik personeli – toplum ilişkisini nasıl görüyorsunuz?

1. İyi
2. Orta
3. Kötü

4. Fikrim yok.

Anket uygulamalarında sorular açık ve mantıklı bir sırada sürdürülmelidir. Örnek:

Bu zamana kadar yaptığınız işleri sıralayınız

Mevcut işiniz.....

Bir önceki işiniz.....

İki önceki işiniz.....

Soru sayısı: “anket uygulamalarında mümkün oldukça az soru sorulması ve sadece gerçekten ihtiyaç duyulan konuların sorulması esas olmalıdır. Genel kural olarak telefon anketleri 20, karşılıklı görüşmeler 45 dakikadan uzun ürmemelidir. Posta anketi ise cevaplayıcıların en fazla 20 dakikada doldurulabileceği şekilde planlanmalıdır Baş, 2006: sh. 66-67).

Kaynak: Baş, T. (2006). Anket. Anket nasıl hazırlanır, uygulanır, değerlendirilir? 4. Baskı, Seçkin yayıncılık.